

Redaction u. Administration
befinden sich:
UDAPEST,
Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
einjährig 8 Gulden betr. W.
halbjährig 4 Gulden betr. W.
vierteljährig 2 Gulden betr. W.
Für's Ausland
einjährig 9 Gulden. — kr. 5. W.
halbjährig 4 Gulden 50 kr. 5. W.
vierteljährig 2 Gulden 25 kr. 5. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegenge-
nommen.
Anzeigen werden nach unter-
gehendem Tarif berechnet.

פערמער צייטונג

פאליטישעס ארגאן. ערשיינט וואכענטליך דריימאל.

1886. 83. אכטצענטער יארהונדערט

Erscheint wöchentlich dreimal.

בוודאפעסט, מאנטאג טאג תמוז ה'תרמ"ו.

ה'תרמ"ו אונד אדמיניסטראציע
דאזיאן בעשטימט זיך:
בוודאפעסט
האפטשטאט נומ. 1.
פראנצאזישע-אויגארישע-פאריז
פאר אקספערטירט-אונגארן
פאר ערשטע-מאל
ה'תרמ"ו אונד אדמיניסטראציע
דאזיאן בעשטימט זיך:
בוודאפעסט
האפטשטאט נומ. 1.
פראנצאזישע-אויגארישע-פאריז
פאר אקספערטירט-אונגארן
פאר ערשטע-מאל
ה'תרמ"ו אונד אדמיניסטראציע
דאזיאן בעשטימט זיך:
בוודאפעסט
האפטשטאט נומ. 1.
פראנצאזישע-אויגארישע-פאריז
פאר אקספערטירט-אונגארן
פאר ערשטע-מאל

דאס אנדערשטע זינער מאכטטאן אין בא-
ראן עדעלסהיים אין וועלכעס זיינע פעניאנינגן
אנגעקומען ווערן, ענטהאלט אין ווארמען ווארטן
דיא אנערקענינג פאר דיא געלייכטעטען אויפגע-
צוינגעטען אונד הערפארדאנדען דענסטע, אונד
אלס צייכען דיעזער אלטער-האפטשטאט אקטע, וועלכע
אינען האבען גראד דעס לעאפארדאדענס. דיעס
מאכט וואהל אלס באוואוס פאר דיא פעניאנינגעס
ערהערענדיק דעס אין וואסעשאנד געהערדען גע-
נעראלס דיעזען.

זעהר גראס איז דיא איינפירענינג איבער דיע.
זע פערדאנדענינגען אין מיליטארישע שטעללינג
אונטער דער בעפאלקערונג אונגארנס איז אונד אונד
אין ווען דיא ערוועקט דארט. דאס נאך אומטער
אינען קאמאריליא, יעצט אינען מיליטארישע
קאמאריליא זיך אויסערהאלב דער פערדאנסט
שטעהנדיק פערדאנסט, אונד אינען שטאט איז
שטאטס בילדעט פאר דיעזער קאמפערע דיעזען
פאר זייט צו זייט פארמאכטען אויס. ווערען
אוינאן דער פערדאנסטען דיעזען דיעזען אונד
צו דעמאנסטראציען פארדען, ווא זיך זיך גע-
לענדענדיק דער אונטער-האפטשטאט אונד
וועלכע זיך זעהר ליבס ווערער ערנען קאמטען.

באראן עדעלסהיים ווערן זיינע אויסענשהאלט
אונד פערנען אין אונגארן גערמען. דיא אונד גע-
לייכערהייט נישט אויף זיינע שטאלע פענוואן אונד-
וועזען פילעטער משהרעכער פארלאנגער. ער
האט זיינע זימן אים אונגארישען מאנאטערהייט,
זיין ווארן האט אינען דורכאויס אונגארישע ערע-
זינג נעמאכטען, אונד איז מיט אינער פערסען
אדעססאלקו פערלאנגט דער אבשטייענדיק גע-
האל האט אונגארן ריכט געוואנגען אונד אונד ער
האט זיך - טראצן זינער מיליטארישען שטרענגע
דיא שטאטען דער ווארדאטען, דער אונד
אונטערשטענדיקען אפציענדיק ווא דער אונגאר-
שען בעפאלקערונג ערווארבען.

נעמען דיא דער אבשטייענדיק שפע זיך
פאר דער געמינאונטע אונד דער האנדע-
שאפט פערלאנגענע אונד אונטערשטע דיענסטע-
אפציענדיק ווארען ערשינען אינען שפראכען אונד
אונדען שפראכען אונד מיט וועניגען ווארמען
ווארמען וואנטען. דאס ער אויף דיא ליפאבאן,
דער ער זיין אונטערשטען לעבען געוויינעט. ווארמען
געוויינעט צורוקבלוקען קאנגע אונד שפראכען
מיט גאטש בעשטימע אונד ערהאלטען זיינע מא-
יעפסאט אינען קאונד אונד קאנען.

ווער אבער גלייכען, דאס אינען זייט קאפי
מען קאנען ווא מאן דיעזען, אונטער דער האנדע-
קריגען אויס דער דוינקערהייט פאר דערהאנדע-
הערפארדענען ווערן, ווא עס מיט דעס קאלטע-
שטעלעטען אונטער דערהערען געשען אונד אלס
הערדאט פראנצאזישע ווערען אונטערשאפן (1866) פאר דיא
אישטאנדיגען פעניאנינגען אונטערשטען אין טי-
שנער דענען בענאשאפט ווארדען.

צוורטאנעסנישע
דיא ווארמען אין ענגלאנד ווארען מיט אונד
דינסטען טהילען בענענעט. אלס ווער דיא דעס ליב-
אישטאנדיק דער לעגעטען מאנאטענעמער דען צו-
שטאנד דער פאליטישען פארטייען אין ענגלאנד
עיהרעכענען, צו דעס שריטטע קאמטען, דאס דיא

מען זינענעמאנשאלב גראפארדעטען בעזעקעט
אונד דאך ווא דערעוועלכע אונד אונד 1829 ערסט
63 יארהע אלס, אלס מאן אונד פלאטעליך, צו אלס
פאנד, אונד אויף דיא גראפען לייכטיגען דיעזעס
דייטערנעוועאלס נענען דיא פראנצאזען פערנע-
סענע, אויך פאר דעס אונדען קאמאנאנאנא
אלס פענסטענעקאמאנאנען נאך אלטטיג פער-
וועטעטע מאן האטטע אונד אינען צווייטעל אין
פענוואן געשיקט, ווען דער גענעראל נישט ווא
אונד געוועזען, אונד פאר דער פענוואן האטטע לט-
בען קאנען.

דערעוועלכע פארנאנג ווערערהאלט זיך גע-
נעווארטיג טראן ער עס הייס דייאלאג
דער קאמאנאנאנענע גענעראל פאר אונגארן, דער
שניידען דינסטערנענעראל, דער 45 יארהע אונד
וואספערנעסטע גענעראל, דער דער רעסט דער
ביא קאנאנאנאנען גענעראל אונד אונד גענעסטע.
דער פאר ער אינער בעסטען אינערשטען דער
ארטען ביינעמארטען - ווערן פלאטעליך, צו אלס
נענענען, טראטערען דער אונד קערנענענע, קרא-
טינער, גייסעפערשייער מאנן אונד, אונד ער זעהט
זיך געוואונען, אונד זיינע פעניאנינגען אונד ווע-
דיא אונד אונד פאר דעס אונדענען פערדאנדען
זינער מאכטטע דעס מאנעטע געווארען ווערן.

באראן עדעלסהיים וואל זיך - ווא מאן אונד-
נישט - ווער זיין בענעמטען אין דער יאנסקי-
אפאר דיא אונד געוויסער ווענער קריגע
צויענענען האבען, דיא אונד נון אלעלייא קא-
באלען אונד אונדענען שפערטען, דיא אונד זיינע
שטעללינג פערבויטענען, דיא וואס ווערן
דארטשטעלעט: בענאר מינסטערפארדינענט
מ'ס א אונד אונדענענענענען דיא ערקלארונג
אונד דיא גענעראל יאנסקי
אונד אונד ערסט אונד מיט אונד אונד גע-
האל דער ערסט, אלס ער אונד גראבע הענטען דען
קראנען גענערענעט, אונד דארט דען וואנט
אישטאנדיק, דאס אונד יאנסקי געוויסער דיא
נאנצע אונד ערסט בעזענענען פאר מאנע
ווא ער אין דיעזען אונד אונטערשטענענע
קריגענע רעכטע - וואל ער (מיט) צפאר מיט
דעס גענעראל יאנסקי גענעראל האבען דען אונד
באראן עדעלסהיים דענא פארדערע, אונד צו-
גלייך וואל ער דעס גענערענע דיא אונד אונד מיט-
נעשויט האבען, דיא ער אונד לאנדטאנע אויף דיא
אונטערשטענענענען אונד ווערן אנגעלענענענע
נענען ווארדע, דיעזע אונד אונד וואל אונד פאר
דעס באראן נישטגענענע ווארדע זיין.

ווען נון מיט וואנט, דאס דיא אונד, דיא
ער איבער דיעזען אונד אנגעלענענענע האבען אויך אין
מאסענענענע זיך אונד ער ערשטענענע
ווערע זיך וואל זיך דעס אונד אונד אונד דעס
קאמאנאנאנענענע גענעראל בעזענענע האבען, וועל-
בע אונד אין האפערטען פערטאנע ווערע, דיא
דער זיינע פעניאנינגען מיט וועלכע גלייכענע
דיא אונד אונד אונד אונד דעס גענענע
ראל יאנסקי צום קאמאנאנאנענענע דער
10. דוינאן אין אונטערשטע (אין באהמען) אונד
דיא ערנענענע דעס קאמאנאנאנענע אונד פערטאנע
נענענענע פאר אונד אונד אונד אונד אונד
לע דעס אבשטייענענע באראן עדעלסהיים צום
קאמאנאנאנענענע דער 4. דוינאן אין בוודאפעסט
עפאלטע.

אונדענע וועלנענענע

מיט דער היינטיגן נומער בענינגען ווער מיט
דער פערדאנענענענע דער

נעשטע דער ניערען צייט

פארס בענינגע דער ראטען פראנצאזישען רעוואל-
וצאן ביז אויף דען היינטיגן מאנ, דיעזענע אונד
אוינעס אויסערפארדענענע לייכטען אונד פאר
יעדעמאנן פאססליכעם שטילע געשערעבען אונד
דערשטע פאר אינען לערען מיט פארדע בענענע
ווערען, דיא אבזען דער געשיכטע, דיא ווער אינ-
אונטערשטענענען פארטוישענע אונד שטעלע דעס בי-
הערנינג פארלעטענענע געבען ווערען, לאסען ווער
סעפארט אבדורקען, ווא דאס ווען אונד אינענענע
נעמען אינענען, ווא דאס ביא דעס בלאטע
מאכטאר פארצויקאמטען פערנע, ווער דען פער-
הערטען לערען, עווענעלע דען נייאונטערשטענע
דען אונטערשטענע דיא אינענענען ערשינענע
באנען נאכענענע קאנען, דיא נעשיכטע
דער ניערען צייט ווערן, נאכדעם ווא אינענע
הרקטע זיין ווערן, אלס סעפארטענע באנד ער-
שיינען.

באראן עדעלסהיים דוילאג

עס איז אונד זעהר אונד אונד פארנענענע
זיינע דאס דיא אונטערשטע אינארישע אונד
אונד דער נעשטענע אונד אונד אונד אונד אונד
אונד אלענע מאכטען ווענענע הערפארדענען מיט
טע, ווען עס אונד צו צייט דעס קריגעס נישט
אונד אינענענען פארדען פעהלעט, ווא אבער אין
זאלבער פארטוישענע ערלעהרע דאס קאמאנאנא
וועלכעסשטאנד פארטע, זינר אויך דיא שאנסען
זיינע אונדענע געמינאונטע אונד אונד צו פערצו-
נען, ווער בענענע נון דיא נאנענענע אונד אונד-
טען אינען וואל ערסטע אונד אינען פאר-
צען אונד אונד דעס ערענענענע אונד אונד
ביא אונדען נאפאלען, בענענענע, דעס ניי-
זען דיא דעס צו אונד דעס זיינענען ביא
קאמאנאנענע, אונד ערענענע אלס ער ער-
ווארמען, עס דיא בענענענע בעשטאטיגט צו
פערנען.

עס איז אבער אויך אינען שטארקפערבריי-
טעטע זיינע, דאס אונטערשטע אינארישע קיינע
אלענע גענערענע זיינען מאן אונד דיעזע ער-
פראכטען קראפטע ליעבער הורד זיינענע צו ער-
נענענענענע, נישט ווא ווא פרייסען, דעסען
נענענענענענע אונד זיין 86 מעס לעבענענע
אונטערשטענע, אונד נאך אונטערשטען אונד דער לאנע
ווארע, דיא פערדענענענע ווא אונד יארהע 1866
אונד 1870 צו ענענענענע, דיא ווענע הערפארד-
טע, וועלכע פרייסען צו ערסטען מאכט אונד אונד
בענענענענענע זיינענען ביא אונד געלייכטענע
דענענענע באנד פערנענענע, אונד דיא אונד קאמפער-
ליבען אונד נישטענע קראפטען נאך זיינען אונד
דען אבער אלענע אפציענענע אין פענוואן געשיקט
וואבאלד ערשיינע קיינע אינענענענע זיינען דיא
שפערען לאסען.
מיט אנערקענענענע בענענענענע פארנע
היינע אלענע דעס אויפזען, דער אינען וואסלינג
צו ערנענענע אינען דענענענע פאר דען נאך

אנונימית לטעמינו מיט'אונטערע בעריכטעטען ווי, פאן דער איינמאדע דעם פרויערען ראבבינערס פאן מאטע סאלארי גום ראבבינער פאן קאשייא אונד ערוואהטען דאבייא, דאס דיא קאשייער גע- טיגע וואווי דערען ערוואהלטער ראבבינער צו דען האט געקענטן זיך בעקענגען, דעס איז 'יבדאן' - וויא וויב נאכדאנאלד פערמאדען - ניכט דער פאלל, דיא קאשייער געמיינע, דיא הערן קאלא- מאן ליעבערמאן צו אהרעס בעקענגער ערמא- דען האט געשטימען פארבע בעקענגען, אונד צוואר איז דיא וויב'איים איינע קאנאנרעס זען עס געוויינט נישט נור ניכט פארבלאן, זאנדערן איז זאנאר - וויא זיך דאס איינע געוויינט אינאדערען פארדיא- מען געקויפט - די רוי פאר רוי, ער איז טען אונטערטעסן ויא ער אין אייפריעד פער- פעכטער דעם ארטאדאקסיסטום, שפאטער היל- דעט ער דעם פרינציפע דעם שטאטיסליא אונד דעטע ערקענטט ער דיא קאנטייערעסטיא אלס דיא אייגענע זעלבספענדען און איינע ויא דער הער ראבבינער נאך ניכט נאמליך אין - הסידי, ווי ער עס ווארען ע'יערען?'

(דיא געוויינטען דעם באראן הער ריי דע ווארעס פאן זיינער נאכטען אינער מאכטער דעם סאלארי און אונטער (אין אינערע פריטאנומטער בעדערעס) איז פאן דעם לאנדאנער געריכטערהא פערמאנענט ויא דען אונד דיא געקלאטען נאכטען זיעדער פער- זאנד קויפער, אונד זיך אונד ניכט פערמאנענט לעסן, וויילעכט דער געריכטערהא אין דיא ערשי- שידונג אונד שפעלט דאס דרייא דער ערע געט- שפראכענען קינדער אונטער אהוט דעם פאטערס.)

וויא דיא יודען אייבער אלה הערומקאטען (דער אטובירישע ביי- רובשטייגער אונד אונטערע דעם אידאלעסן אונד איינעם ליעבטען און זיינעם לעבטען ברעפע אונטער אנדערעס; און דער מאנדזשירישע שארטע טע-דאנ (דיא מאנדזשיריש און ענטזאראטען איז און טייל דעם בוננעשען זיעלען און זיעלען פאן צווייא זייענען קיפלייטען, דיא געראדע צור מעסטע דארט ווייל- טען, דיא אילבאנע רעזולטאטען אינעווענדעט וואריבער מאנגלאן אונד בוננען ניכט זיינען ער- שטיינט וואדען, דיא צווייא זייענען לאזשיעטען נאם- לויך אים קאראיאניק'ערא ווא זיך צוגליך איך קיפלייטע אים אהרען טיילען דעם בוננעשען ריי- כעם בעפאנדען, און בוננען מאכטען דיא זיען דארען איינפערמאטע דאס איך ווא איינע ארט ליבטעפערט איינעגלייך אין לאטענעפערט.)

האבען, און דעס ווא צו עהרען איהרע נאכטען ליבטער אונטערען, אונד דער ערליכען, דיא און בונט- פארבינען לאטערען שטעקען, מיט נעזאנא אונד זיבערליכען דורך דיא שטארט צווינען עס וואר געוויס דעם דעם ערסטע מאל, דאס אין דער מאנדזשירישע הנהלה ליבטער אונטערעטע אונד מען צור געווינען וואדער, ביא איהרע אנקונפט אין קעניאנא מיטטען דיא צווייא זייענען קיפלייטע איך דעם דארטיגען בוננעשען גווערנאר איהרע איינפארטיג מאכען אונד זיך פאן ארט איהרע פאסטע וויזערען לאסען, דערוועיבע לוי ווא נון צום מיטטאונטערען איין איינע ערע דעם פא דע- זעלכען געטשיענדען אבערלעזען ווארען, דיא זי נישט נור דעם הויפטלייטע זאנדערן איך דען געדי- טעטען אטטען, דען הונדעכטעפערטעס אונד דען אין ביטטער זענענעטען טאלענטן - אללעס דערוואקעסענען דער בוננעשען קע- מיטען מיינענען שייא איים דעם זיינען געהען, ביים זיינענען אים דעם פאלאסטע מאכטע דער גווערנאר זיענע פאן איהנען איינע אפען צום געטענקען, דיא זייענע טווערע אין דער זעלבען מאנדזשירישע צו זייענע זונד אונד אפט איך אלס בראטען אייף דיא טא- פערע קאמפער, איך דיא קאנטייערעס מאפעל אין פערטען ווייר, אים דער מאנדזשירישע מיט אפען פערטענען.

דיא בעקערהונג איינעם זיינען מיטסיאנאריס.

וויא נראם דיא מאכט דער פערטיהונגס- סיסטע איז, דיא מיטסיאנארי אנווענדען, אים זייענע זיינע לייטע צו אפענען געוויינטען דיא פאל- גענדע, פאן דעם ליניע דאר פער אין דער אונטערלייטען וואבניישטישען ערמאליטע בעקע- רונגעשטיכע איינעם זאנדען איבערזייענען.

אס זענען זעל די, קאם פריא זעל (ימגל) דיא זעלבע דיא מאכטע דעם פאר פאר- דען אין רויש ליס פערשטארבענען ווי צונער אפערראבבינערס אונטער ניימא גון זיל אונד אין ערסטע ערע מיט דעם סיר די יעד ראי- בערע פאל לאק ויל פערמאנענט, צו דער לימבאליע און אהטורג אונד איבערבאכטע ארט אין שרייבט פאן דעם דרשון אס זיינענע ביל- טערשען א. ה. י. ג. און זעלכעם דיא מיטטע געשטאממען וואר דער איבערזיענען געוויינטען צו זיין איהרען דען ערוואנגעלישען מיטסיאנאריען און דיא האנדע געפאלענען, און אהרענען זאדו זיך האלצט און געווענענענענאנען.

דער אוקרענע דער לימבאליע צענעמען ניכט ער בעגאבן זיך מיט דעם מיטטער פאר דאס מיטסיאנאריען, אונד לעסן זיך האלצמאן הערעס-

ליפען, דיעזער ערשינען אינדווארף זיך דער קראפט- האפט עוקערענען מיטטער אין דיא ארמע. דיא האטטע זיינע מיטטער פאר דרייא יארען פער- לאסטען, אונד וואר פאן ריוואלוציא - ווא זי מיט איהרעס מאננע אונד דרייא קינדערן אים דער ערסטען ערע וואהנען - נאך דייטשיאנע נענאנ- ען, אין קאנטייערען, נאך צווייא יארענעם ווירקען אום פרייאווארענענע דען ערסיאןאריען אין דיא האנדע געפאלענען, ער פויר דאנן איבער האטבורג נאך לאנאן און איינע שפיטע, דאס אינעוועניעס אונטערזיינען, ער ווארדען זיעדן גערעכטעטע, אונד אים האטפאלען (פערשליענדיק) דער מיטסיאנא- רע איינפערמאכטע, שפאטער אבער דער האטבורג געשיקטע.

דער זאדן אונד עקלע איינעם ראבבינערס; דער כבוד, דער צו זיינער בר מצוה און הויזשום איינע הילוף" מיט איינער הארבען "קשיא" דעם "שאנת איהו" אונד דען דאריים ענטשטאנדענען פערלי פארטעראנען ויא פאן דעם גלייבען זיינער פאטער אונטעפאלענען אונד בריבעטען מיט צום- סיאנאריס זיינער פארטענען מיטטער אבער שידענע ער, דאס ער זיך פאן דעם אינטערוויסטע זייעדער קינדען ערמאנען.

דיא האלצמאנא וואר פאן זיינעם זיענען גלויבען זא איינענאכטע אונד בערעטערען, דאסס ער ווא- וואהל זיינער מיטטער ויא הערען דער לימבאליע- שטונדענלאנג וויזערשפאר אונד אים דעם פאסטען קאפליע ישיעה' דען בעווייזן דער בריכטקייט זיי- ניכט זיענע גלויבענע אונטעפאלענען וואלעסען, דען ער- קלאיינענען דעם דער לימבאליע דען טראדנען זיינער מיטטער גענאנע עס ענדלעך זיין הערען צו ערוויינען זיינע שטארקע זינן צו ברעכען אונד איהן זיינעם פאטער'ריכען זייענען צורקענענענענען, דער פראנעס דעם דארטיגען קאמטענעם דער אטליאני, הערע גאט פאר זיך איינזאכט דער בועלמאנטיע אונד דער אטערישע פארטענען- אונטערזיינענען זיינע גענעראלעאנל כאנא פאן זעלבעס סט- האל אין בעוויזקען דיא ענטלאסטע דעם זינדא האלצמאן איינעם מיטסיאנאריען ער טראכט, נאכדעם ער זיינעם בעקערהונג איינעם איהרענע געמאנאנע אונד איהו פאטער גענאנט, מיט זיינער מיטטער דיא זייענע און איהרע הימאש און בעקערהט בתשיבה שיהל; דיא אלליאנע האטטע פיר זייענע שפענען געזאגט, אונד אים דעם דרייא זייעדער- קערהענען אונד פיר דיא זעלבסע איהרע אונטער- שטייטענע ציענעבערען.

הערע לימבאליע האט זיך אין גראטעס פערזיינעט ערוואריבען, דענן ער האט דען זענען צו ערוואריבען איהר העקליש ניש אהר מישאל.

דיא לימבאליע האט זיך אין גראטעס פערזיינעט ערוואריבען, דענן ער האט דען זענען צו ערוואריבען איהר העקליש ניש אהר מישאל.

פארליעטאן.

דיא צעריבאנע פונטערשיינע.
(20-28 פערטעטענען.)

פאן דער פונטענענען דעוואלוציאן, מינעט ער, קאנע ער ניכט בערעכענען, ער ויא ניכט דאבייא נעווענען, די ער ניט אים דייטשיאנער הענענענענענען אבער עס קאפטע אהם און, ער האבען אין זיינער קינדענען איינפאל עטוואס דאסן ערמאנען נענאנען, איבער זיינע בערענע זונגען צום איינפאלדע נאם ער פאר, דאס ער אללערוינטע אונטער זעלבסע אונטערמאלען, מיט זיינער מיטטער דיא צו אס - נאך אס לעבטן ויא, פיר דיא בעסטע ערניע רונגעפארט ערמאנען ער זיינער אונטע פונטענענענען, דיא אס ווענטפען מיטע מאכט, - איינע אויס- פאכטענע, איבער וועלכע דער אוינעווארף אין לאכען ניכט אונטעריידקען קאנענע.

נאך זאכעס געפאלענען, וואריים זיך דער וויסני- שייא נאך אונטער קיין קלאנע אונטערוויזערן קאנענע, די ער דען איינזויינען נאך דען נענענענען אנטווארענען, יע נאכדעם ער ויא אים וואדראשא אדער פערשטארבל איינפאלטע ענעווארף, אין איינע נאנען אונטערמאלע פון מענטשען, ויא פיר איינע דער אבערזענענען שו- קען האלבען קאנענע, ניט דער אוינעוויכעט ענדלעך אייף איינע עטוואס נעראדעיע שראפט אונד פארדערשט דען גלאנטישטייער אייף, אים דען העניאנע, דער זיך גלייך ביא אים צונעפארענען האבע צו ערמאנען.

לאזע זאשטענען מאכטע, דאס ניכט נור דיא אויסנאנען דיא איינמאכטען בערענענען איינעשטייענען זאנדערן דאס פאן אייך דורך גרויטע דען איינפאלד ניכט מער דע- קען קאנען ער רופט אהרען, דיא נאכטעלען צו מענע- סקלן, דארונטער פערשפאר פאן אונטענענע מאננע אים דעם הארען איינע אונד אים דען שפאנטענענען ויא ווארדען 1787 פערמאנעלטען, דער מיניסטער ערמאליטע דאס דיא אויספערשטען זאן אים 140 מיליאנען פראנקס דיא איינמאכטען איינעשטייענען, דיא נאכטעלען דאנענען קלאנ- טען איבער פערשטענענע דעם מיניסטערס, וואסערען זיך אבער און ניכט צו דאכטען אונד צו העלפען אונד - נינען אונטערזענענע וואכע אויסאינאנדער, אין זייער מיניסטער (בריען), ערצבישאן פאן סולאן קאנעט ערען זא ווענען הילפס שאפטען, דיא נאחזינד ווארדע איינפער דעם פאלקע איינער איינער, דיא דער שטייערן דיא דער מיניסטער פארשלהן מיט ווידערוואלען אויסגעקאנעטע ווארדען.

אום דאס פאלק צו בעריהענע, פערשפאר דער קאנען דיא רויכשטאנדער, דיא וויס 1611 ניכט פערמאכטערע זענענען וואריען צוואכטענענענע וואכע פאלק פארמאקענע דאס בער, נאך מער אבער, אלס דער קאנען, דעם אללענענען וואנשע צו פאלגע דען געשפער זעקעו ער צום מיניס- טער מאכטע. זיענע פאן אונטער זיך דורך אריבוואקאריס אונד קלינע אונטערמאלענען און האנדלונגענענען פאר 1780 ביז צום מיניסטער ערמאנענענענענענען זענען צווייטע דעם פאלקע ערוואריבען, וואר אבער מאלד ווערע ענטלאסטען ווארדען.

(פארשטענענען פאלע.)

קאנעס זיינענער בורדען, אין ליובטוינענע אויסשוויפע- נען טענע דורך דען זיך ויא זאכעס פאם פאלקע ווא האב- דענענע קאנען, מירא אנטאנענטע, איינע פאכטער מאיא פערענעוויאס דען קאנענען זאן אסטערידן, אונד צום ליובטוינע הויזשום לייען, זא דאס ויא מאלד ניכט נור אלע אסטונ פערלאך, זאנדרען זעלבסט צום נענע- שפאר דעם אללענענענען האסטעס ווארדען, דאצו טרונ פארזייענען פאר ביא איינער דעם פערמאנענענען פול- שען, דיא יע נעלעכט האבען, דער הערענען פאן ארלעאנס, אין זיינענענענענע דעם קאנעס.) דיעזער טענע בע- זאס איינע אונטערמאלענען וויכטום, דען ער נור צו פערמאנענענע אונד צו פאנען טראכטען פערמאנענענע, ער האסטע דען קאנען, ווייל אים דיעזער אייף דעם ווענע צום טראקע ענטנענענענענע, אונד נאך גלויבענער דיא קאנען, וועלכע איהרע סאטוויא פאר אים ניכט צו פער- זיינען פערמאכטע ווארדענע ערלייכלעכע זיענען, קאכטע אין זיינע אונטערען דיא האבען, אונד ער מיט דאסן און דיא ניטע, אבער אונטענאנענע קאנען צו פערמאנענען זא צענען זיך אלא פאן אהרע ווייטע נענען דען זאדני- לאזען האך עווייטערווארפען צוואכטען.

דיא ניאכטען דורך לודוויג XIV, אונד XV, ענע שפארדענע זייענען פראנצויזיס ווארדען דורך דען אטני- ריקאנישען פרייהייטקריענע, און וועלכעם פראנצויז- ליכעש טיילע נאם אונד אונד זיך דיא שיעכטע ווייטענענען ביא האך נאך פערמאנען, אים יאהרע 1786 וואר עס, ווא פונטענענענענע קלאנען דעם קאנען דיא פראכט- (פארשטענענען קאנען דעם נאכטאנען קאנעס לודוויג פאלע.)

אויג'נסטען, אלא דא קלינסטע דער פארטייען
דינסטאל דארבער ענטשידען ווירד, אב נלאד-
סטאן אן דודע קליבע, ארע אב פארטייע
סאלטארטאס אן דא שטעטע איבער דער ריטיע-
רונג פרעטע; אונד ווא פארטייענוואגט זא איז
עס אונד איינגעפארטען. בוי אונד הריא אונד היטע
דין וואהלען אין ענגלאנד בעגענדעס, דא אכטא-
לוטע מאריטאט אכער האט קיינע פאן דען
פארטייען.

דיא טאריס (פארטיא סאלטארטאס), עאללען
317, דא ווייט (פארטיא נלארטסטאס) 191, פאר-
געלטען ווא אירלאנדע, דא מיט נלארטסטאן
שטימען) 86 אונד וואיאנגסטען (נלארטסטאונג)
דיא איבער ווינע אירלאנדעישע פארטייע נישט פיל-
לייען) 76, דא געפרייען נלארטסטאס אונד פאר-
געלטע מאכען אלא 277, שרייען זיך אויגען דא-
אויג'נסטען און, דאן האט נלארטסטאס אינע אבי-
סאלטע מאריטאט פאן 28 שטימען, טווען זיא
דאס נישט, דאן מיט ער אכדאנקען, אב הינע
נלארטסטאונגער דאן אין מאריטאניעס אינטער-
דיא פאן איינע ווינען אונד אירלאנדע דער געפרייען דעם
לאנגע און ענגלאנד איז אלא יעצט נאך איינע
פיער טראספארטערע אלס פרידער, אינע שוואנגע-
דעס מאריטאט אינע שוואנגערע רעגירונג. אונד
דיא פאן איינע צייט וואהלען דער געפרייען דעם
דייכעס רוסטלאנד זיך אנשקעט אינע גיאבערונגס-
פארטייע און אוינע אונד אוינגעמאטען, הייטיג
פאררענדע פארטייע אונד דער באלטאנהארבאני-
זעל ער געפארלען. אונד יעצד דער זינד דיא לוי-
בענסאיינערעסען ענגלאנדס געפאררעט, אייך
איז טראן עדהעט דער פינד זיין הויפט, דיא
אייפארטייען האבען דען פעררהערן אב
דו וו לא הא אלס נעפאלענע דעם מאהו, און
ערמאנט אונד בערייען זיך צו איינע שטורם
אויף דיא פאן דען ענגלאנדען בענענטען רעגיר-
שטארטע פאר, נאטש קעלפ ענגלאנד, אונד דער
בערלאונג, וויילשע הויפט ווירד דאן אייך גע-
האלפען זיין.

צווישען דעם פראנצאזישען קריגעשטיסער
געגעהאל בוולא נישט אונד דעם ארבע-
נישטישען סענאטאר לארעניטי האט אין
פארטייערענדעל שטעטגעפרייען, דיא ביינען דען
עללאטען זינד איבעראויס געבליבען, ווען
נאכדעם וויילשע שיסם פעהר געלאנגען וואר-
שאס דער קריגעשטיסער אין דא לופט, דיא
ארוואנע צו דעם צווייטעסע נאב דער איישרוק
"פרייהייט" דען דער געמאנטע סענאטאר גענען דען
קריגעשטיסער געבליבען, אלס דיעזער פאלק
זאמט: "פראנצאזישער בירגער און ער אב גע-
האלפען זיין.

געשיכטע דער נייערען צייט.

אייסברוק דער פראנצאזישען דעוואלוציאן.

זא נאכט בעגענערויטען דיא געשיכטע אייך ענט-
האלט, און קאנן דיא דאך קיין נאכעסעס אונד געיואליט-
נעמט געוואונען איינע אלס דיא פראנצאזישע דער-
וואלוציאן, וויך ווילכע דיא אלטעסע סאנארכיע איירא-
סאס אויטעשטערט אונד אטעט אלע ענעמבארטען
שטאטען אין איהרע נוינגעסען געשישטעס ווארדען
ווענען עס אונד אמאנס שיען, אלס בערישעס זיא נור
פראנקרייך, און האבען זיך דאך דיא פאלען איבער איינען
נאכטן טהיל דער ערדע אויטענדישטע אונד דער נעש-
צווישטאנע אונד איינעסעס אטענדישטע ווירדע קאנע דיא
פראנצאזישע דעוואלוציאן אין נאנן אנדערע זיין.

דיא ארוואנע דיעזער נאכטן שטאטשאפאלענע
פראנקרייכס לינגען מייסט אין דער פריעהיען צייט, לודו-
1715, (XIV, וועלכער טעהר אלס 70 יארע דענייעטע
(פאן 1648 ביז 1715), האטען וויך ווינע פילען ערבינע
דעוואלוציע אונד ווינע פרישגעוונע דאס לאנד און נא-
טע שולדען געשייצט. דיעזע ווארדען אונטער ווינעס
אויסקעאל אונד נאכפאלענע לודוויג XV (1715-74), איינעס
האכט לייכטיניגען אונד אינפארמאטען קאנע, נאך
בערשינען געשישטעס: דען ער איבערליעט דיא רעגירונג
ווינען מיניסטערן אונד ליעס זיך פאן נעכטוויירדיגען וויי-
בערן לוישען איינע דעוועלען, דיא מארקונט פאן פאר-
טאדור, פלינגערטע דאס וויך 20 יארע לאנג, אונד איינע
אנדערע, דיא שאנדליכע דוכאדור, קאפטעס פראנקרייך אין

זיין הערעך פאן א מאל אדער ווא איבער
היינט אונד דען פראנצויזישען דער רעפובליק
זיינען פראנצאזישען פרייע שרייען, הייען זיין
גענעיר: זיא פערלישטען איינען אבווענדענע דאס
איינע פרייען דער קריגעשטיסער, אין ענגלאנד אין סאל-
דאס איבערהויפט נישט גענען לאסען; דארט
ליעט ער, פראנצויזישען געשישטען ווערע פרייע אונד
דער איינערשטע דערנען גענעראלע, דען
סענאטאר לארעניטי צום וועלע פאררען, דער
קריגעשטיסער בולאנזע האט היערווך זעהר
פילע ער פארטארטאט געוואנגען.

פערייענע נייאנדישען.

היינט (די אונד א מאל אדער ווא איבער
היינט אונד דען פראנצויזישען דער רעפובליק
זיינען פראנצאזישען פרייע שרייען, הייען זיין
גענעיר: זיא פערלישטען איינען אבווענדענע דאס
איינע פרייען דער קריגעשטיסער, אין ענגלאנד אין סאל-
דאס איבערהויפט נישט גענען לאסען; דארט
ליעט ער, פראנצויזישען געשישטען ווערע פרייע אונד
דער איינערשטע דערנען גענעראלע, דען
סענאטאר לארעניטי צום וועלע פאררען, דער
קריגעשטיסער בולאנזע האט היערווך זעהר
פילע ער פארטארטאט געוואנגען.

געשיכטע דער נייערען צייט.

אייסברוק דער פראנצאזישען דעוואלוציאן.

זא נאכט בעגענערויטען דיא געשיכטע אייך ענט-
האלט, און קאנן דיא דאך קיין נאכעסעס אונד געיואליט-
נעמט געוואונען איינע אלס דיא פראנצאזישע דער-
וואלוציאן, וויך ווילכע דיא אלטעסע סאנארכיע איירא-
סאס אויטעשטערט אונד אטעט אלע ענעמבארטען
שטאטען אין איהרע נוינגעסען געשישטעס ווארדען
ווענען עס אונד אמאנס שיען, אלס בערישעס זיא נור
פראנקרייך, און האבען זיך דאך דיא פאלען איבער איינען
נאכטן טהיל דער ערדע אויטענדישטע אונד דער נעש-
צווישטאנע אונד איינעסעס אטענדישטע ווירדע קאנע דיא
פראנצאזישע דעוואלוציאן אין נאנן אנדערע זיין.

דיא ארוואנע דיעזער נאכטן שטאטשאפאלענע
פראנקרייכס לינגען מייסט אין דער פריעהיען צייט, לודו-
1715, (XIV, וועלכער טעהר אלס 70 יארע דענייעטע
(פאן 1648 ביז 1715), האטען וויך ווינע פילען ערבינע
דעוואלוציע אונד ווינע פרישגעוונע דאס לאנד און נא-
טע שולדען געשייצט. דיעזע ווארדען אונטער ווינעס
אויסקעאל אונד נאכפאלענע לודוויג XV (1715-74), איינעס
האכט לייכטיניגען אונד אינפארמאטען קאנע, נאך
בערשינען געשישטעס: דען ער איבערליעט דיא רעגירונג
ווינען מיניסטערן אונד ליעס זיך פאן נעכטוויירדיגען וויי-
בערן לוישען איינע דעוועלען, דיא מארקונט פאן פאר-
טאדור, פלינגערטע דאס וויך 20 יארע לאנג, אונד איינע
אנדערע, דיא שאנדליכע דוכאדור, קאפטעס פראנקרייך אין

שליכטיגערע דער נאכדינס איינעס פרייס-
בלאטטעס איבער דיא אנטשטעהענדיגע און האט-
ווא האט זיך פאלען געהאבט, דאס אינע פיער
קעסערעס אינע קעקלענע איינענענדיגע וואר-
דען, דיא ווא פאלעט לויטעס, האטאון יאר ביז
יעצט ווערד זיך אין געמישעשטעס נאך
ווענדען אין אונדען איינע איינשטייערען איינע
איינענליכע קאנענענדיגע, דיא ווא זיך דאס איינע
אוינאפענע, דאס זיא איינע סייענדיגען וויך פיער-
מיטלונג דער איראלאגישען לאנדעסקאנענדיגע
רעוויזיאן, די אפריס פרייס וואלעסע נישט דעסט-
וועניגער אונדאונען קיינע דאכפארטיאט אב-
האלטען, בוי דיא געמישען נישט ענטשיידענע-
דען עקראנט האט זיך אייז אנדערע באזי-
קאנענענדיגען צו וואלען, אייז וועלכער? - זיא
רעוואלוציאן, זיא דעס, דעס נייאנדישע אונד
האכענע זיינע עקראנטע פראטארקאל אונד פיערע
געשעעלישע אלע איינשטייערען דער געמישענע
ע און און באזייענען זיך דעס שלח
ע און גערענענעלען זיין וואלען אלע נכחיהם
זא ווא ביז היינט שטרענג ארמאנאנען און אראם
אויפערעכטע און און ביי זיין פרייען זיין
אונד ענדלעך דאס איינע רעוואלוציאנע איינענענדי-
גען איינשטייערען דעם האכענען איינשטייער-
הען, דאס דעם ביי יעצט נאך נישט אסערד
וורכענדישט אונד, היינט ווינע ארוואנע אין
דער אבווענדישע דעם דאזיגען פאלעס, דער
יעצט אין איינע קארטע ווילט, פינען, יעצד, וואר-
וויך דער פרייס נישט וויינענדיג דען פאלעס און
פרייען, בוי דיעזעס נישט געשיעהן זיין וויך, דעם
דיא שרייען "וואהלען".

געשיכטע דער נייערען צייט.

אייסברוק דער פראנצאזישען דעוואלוציאן.

זא נאכט בעגענערויטען דיא געשיכטע אייך ענט-
האלט, און קאנן דיא דאך קיין נאכעסעס אונד געיואליט-
נעמט געוואונען איינע אלס דיא פראנצאזישע דער-
וואלוציאן, וויך ווילכע דיא אלטעסע סאנארכיע איירא-
סאס אויטעשטערט אונד אטעט אלע ענעמבארטען
שטאטען אין איהרע נוינגעסען געשישטעס ווארדען
ווענען עס אונד אמאנס שיען, אלס בערישעס זיא נור
פראנקרייך, און האבען זיך דאך דיא פאלען איבער איינען
נאכטן טהיל דער ערדע אויטענדישטע אונד דער נעש-
צווישטאנע אונד איינעסעס אטענדישטע ווירדע קאנע דיא
פראנצאזישע דעוואלוציאן אין נאנן אנדערע זיין.

דיא ארוואנע דיעזער נאכטן שטאטשאפאלענע
פראנקרייכס לינגען מייסט אין דער פריעהיען צייט, לודו-
1715, (XIV, וועלכער טעהר אלס 70 יארע דענייעטע
(פאן 1648 ביז 1715), האטען וויך ווינע פילען ערבינע
דעוואלוציע אונד ווינע פרישגעוונע דאס לאנד און נא-
טע שולדען געשייצט. דיעזע ווארדען אונטער ווינעס
אויסקעאל אונד נאכפאלענע לודוויג XV (1715-74), איינעס
האכט לייכטיניגען אונד אינפארמאטען קאנע, נאך
בערשינען געשישטעס: דען ער איבערליעט דיא רעגירונג
ווינען מיניסטערן אונד ליעס זיך פאן נעכטוויירדיגען וויי-
בערן לוישען איינע דעוועלען, דיא מארקונט פאן פאר-
טאדור, פלינגערטע דאס וויך 20 יארע לאנג, אונד איינע
אנדערע, דיא שאנדליכע דוכאדור, קאפטעס פראנקרייך אין

זיא דער נאכפאלענע קאנע לודוויג XVIII.